

ЈП "СРБИЈАШУМЕ" БЕОГРАД
ШГ "БОРАЊА"

Бр. 3858

Датум 25.10. 2025. г.

ЛОЗНИЦА

Јавно предузеће за газдовање шумама „Србијашуме“ Београд

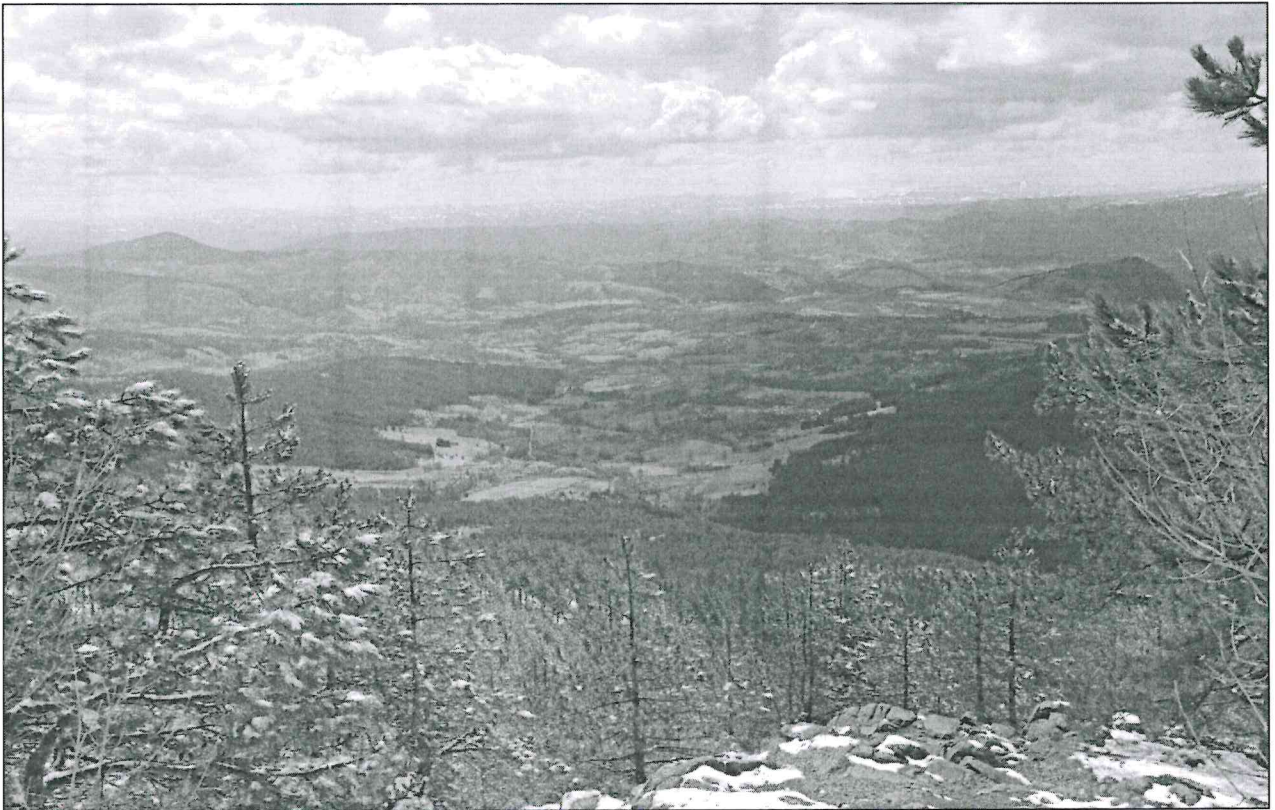
Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд

Број: 17096

Датум: 30.10. 2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупина 113

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
ПРЕДЕЛОМ ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА „МАЉЕН“
ЗА 2026. ГОДИНУ**

Октобар, 2025. године

Редни број	САДРЖАЈ	Страна
I	УВОД	3
II	ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА	3
III	ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ	4
IV	ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА	7
V	ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ	8
VI	САРАДЊА	9
VII	ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ	9
VIII	ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	9

I. УВОД

На основу члана 54. Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др.закон и 71/21), Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлика „Маљен“ („Службени гласник РС“, број бр. 83/21), Плана управљања ПИО „Маљен“ за период 2022-2031. године (Сагласност Министарства заштите животне средине број 353-02-02210/2022-04/26.09.2022) и Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Маљен“ за 2026. годину (003470181 2025 14850 004 005 501 100 од 29.08.2025.год.), урађен је Програм управљања Пределом изузетних одлика „Маљен“ за 2026. годину.

Програмом управљања ПИО „Маљен“ за 2026. годину дефинисани су: основни циљеви на заштити, очувању и унапређењу природних и културно-историјских вредности; управљању природним ресурсима, научно-истраживачком раду, планирању и изградњи, промоцији подручја, сарадњи са локалном заједницом и другим субјектима, сарадњи са управљачима других заштићених подручја, међународној сарадњи, као и извори финансирања планираних активности.

Чланом 8. Уредбе о проглашењу ПИО „Маљен“ за управљача је одређено Јавно предузеће „Србијашуме“ Београд, које управљање заштићеним подручјем спроводи преко три шумска газдинства: „Борања“- Лозница, „Ужице“ - Ужице и „Крагујевац“ - Крагујевац.

Укупна површина Предела изузетних одлика „Маљен“ износи 10.104,83 ha, од чега је 3.098,33 ha (30,66%) у државном власништву, 5.335,58 ha (52,80%) у приватном власништву и 1.670,92 ha (16,54%) у јавном власништву.

II. ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Општи циљеви заштите и унапређења заштићеног подручја су:

- ✓ Заштита, очување и унапређење постојећих природних и створених вредности, као и укупне предеоне, геолошке и биолошке разноврсности.
- ✓ Унапређење и наменско коришћење вредности подручја и одрживо управљање природним ресурсима, кроз обезбеђење стабилности екосистема, побољшање њиховог укупног стања, у чему активно учествују сви корисници ПИО „Маљен“, уз усклађен развој привредних активности са заштитом природе.

Посебни циљеви заштите, очувања, праћења и одрживог развоја обухватају следеће:

- ✓ Заштиту и очување природних и створених вредности;
- ✓ Чување, унапређење и промовисање заштићеног подручја;
- ✓ Обезбеђивање надзора над спровођењем услова и мера заштите природе;
- ✓ Заштиту и очување станишта строго заштићених врста;
- ✓ Успостављање и развој едукативних активности;
- ✓ Сарадњу са релевантним институцијама, локалном самоуправом и локалним становништвом;
- ✓ Презентацију и популаризацију заштићеног подручја.

III. ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Заштићено подручје је у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја под називом „Ваљевске планине“.

Заштита еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите у складу са законом и чланом 6. Уредбе о еколошкој мрежи. Заштита дела еколошке мреже обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите.

На простору Предела изузетних одлика „Маљен“ планира се реализација мера заштите која се обавља континуирано. Мере заштите су: спровођење режима заштите прописаних актом о заштити; чување и надзор над спровођењем мера заштите природе; праћење кретања и активности посетилаца; прикупљање података о људским активностима и процесима који представљају фактор угрожавања и оштећења заштићеног подручја и достављање тих података надлежним институцијама; спречавање активности које су у супротности са актом о заштити у сарадњи са надлежним републичким и општинским инспекцијама и органима безбедности.

Трошкови рада чуварске службе, коју чине 4 чувара и руководиоци чуварске службе, односе се на њихове бруто зараде и материјалне трошкове њиховог рада.

Средства за трошкове чуварске службе – бруто зараде четири чувара заштићеног подручја ПИО „Маљен“ планирана су из Буџета Републике Србије и средстава накнада за коришћење ПИО „Маљен“.

Планирани трошкови зарада чувара заштићеног подручја:

Планирана средства за бруто зараде 4 чувара (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	5.120.000,00	Управљач
Накнаде	905.516,00	

Чувари ће спроводити мере заштите, вршити контролу на терену и о свим активностима обавештавати своје непосредне руководиоце, односно поступати по члану 110. Закона о заштити природе и одредбама Правилника о унутрашњем реду и чуварској служби.

Планирана средства за бруто зарада руководиоца службе (динара)		Извршилац посла
МЗЖС		Управљач
Накнаде	600.000,00	

Материјални трошкови чуварске службе су:

Трошкови усавршавања, односно едукације чувара су:

Планирана средства за усавршавање (динара)		Извршилац посла
Накнаде	20.000,00	Управљач

Трошкови горива за службене аутомобиле су:

Планирана средства за набавку горива (динара)		Извршилац посла
Накнаде	400.000,00	Управљач

Трошкови набавке остале опреме за чуваре:

Планирана средства за набавку остале опреме (динара)		Извршилац посла
Накнаде	70.000,00	Управљач

Управљач ће у 2026. години радити на изради управљачких докумената:

- ✓ Програма управљања ПИО „Маљен“ за 2027. годину;
- ✓ Извештаја о остваривању Програма управљања ПИО „Маљен“ за 2026. годину.

Такође, Управљач ће радити на примени Одлуке о накнадама за коришћење ПИО „Маљен“. Израду управљачких докумената обављаће координатор управљања ПИО „Маљен“, самостални референти за заштиту природе и заштиту животне средине и самостални референти за приватне шуме и заштиту животне средине, који ће такође водити евиденцију о заштићеном подручју, прибављати дозволе, услове и сагласности у сарадњи са надлежним Сектором за шумарство и заштиту животне средине.

Средства за бруто зараде особља запосленог код Управљача планирана су из Буџета Републике Србије и из средстава накнада.

Планирана средства за бруто зараде (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	240.000,00	Управљач
Накнаде	1.,181.680,00	

Управљач ће, сагласно својој законској обавези, спроводити активности на прикупљању података о природним и створеним вредностима и исте уносити у базу података. С обзиром да се заштићено подручје налази у обухвату еколошке мреже Републике Србије, еколошки значајног подручја „Ваљевске планине“ потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи, односно посебних мера:

- ✓ којима је забрањено уништавање и нарушавање станишта, као и уништавање и узнемиравање дивљих врста;

- ✓ којима је забрањена промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде, пашњаци, тршћаци итд.),
- ✓ које се предузимају у циљу обезбеђења спречавања, односно смањења, контроле и санације свих облика загађења.

Поред горе наведених активности на очувању природних вредности, Управљач ће радити и на вођењу њихове евиденције и људским активностима на заштићеном подручју кроз обилазак терена, сачињавање службених белешки и фотоархиве.

Трошкови прикупљања података за ажурирање базе података – зарада запослених :

Планирана средства за бруто зараде запослених на прикупљању података за ажурирање базе података (динара)		Извршилац посла
Накнаде	1 40.000,00	Управљач

Обележавање заштићеног подручја подразумева обележавање граница и постављање ознака табли и путоказа. У претходним годинама Управљач је обележио границу и у 2026. години планира њено обнављање на местима где дође до уништења.

Трошкови обнављања граница су:

Планирана средства за обнављање граница (динара)		Извршилац посла
Накнаде	1.145.132,00	Управљач

У оквиру обележавања локалитета планира се постављање инфо табли на подручју ШГ „Лозница“ и ШГ „Ужице“ .

Трошкови израде и постављања инфо табле су:

Планирана средства за израду и постављање инфо табле (динара)		Извршилац посла
Накнаде	214.000,00	Управљач

Планирана је израда и постављање ознака табли на одабраном локалитету. Израду ознака табли извршиће Радна јединица „Обрада дрвета“ која послује у оквиру ШГ „Ужице“.

Планирана средства за израду и постављање ознака табли (динара)		Извршилац посла
Накнаде	110.000,00	Управљач

Одржавање чистоће спроводиће се сопственом радном снагом и акцијама чишћења у организацији Управљача и у сарадњи са другим институцијама и организацијама (организације цивилног друштва, волонтери).

Трошкови одржавања чистоће, сакупљања и уклањања отпада су:

Планирана средства за одржавање чистоће (динара)		Извршилац посла
Накнаде	80.000,00	Управљач

Обиласком терена пратиће се актуелно стање у подручју и предузимати потребне мере.

Праћење здравственог стања шума на подручју ПИО „Маљен“ у циљу утврђивања присуства штетних организама (губара, поткорњака, фитопатогених гљива и др.) вршиће стручне службе Управљача.

Приликом праћења здравственог стања шума вршиће се праћење и картирање мрког медведа на територији ШГ „Ужице“, као и утврђивање присуства биљне врсте „крвавац“ у ШГ „Крагујевац“

Трошкови праћења и картирања мрког медведа и праћења присуства биљне врсте „кривавац“ и анализа педолошких карактеристика земљишта на пожариштима су:

Трошкови праћења и картирања мрког медведа и присуство биљне врсте „крвавац“ (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	500.000,00	Надлежна научно истраживачка институција
Накнаде	1.000.000,00	Надлежна научно истраживачка институција

Трошкови праћења и картирања мрког медведа (динара)		Извршилац посла
МЗЖС	400.000,00	Надлежна научно истраживачка институција
Накнаде	300.000,00	Надлежна научно истраживачка институција

IV ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

У циљу спровођења мера заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења природних вредности Управљач ће успоставити сарадњу са свим власницима некретнина и са свим корисницима природних ресурса у заштићеном подручју кроз координирање заједничких акција у циљу заштите природних ресурса.

Стална контрола и спречавање противправне градње на подручју заштићеног подручја у циљу заштите пејзажних вредности биће један од приоритетних задатака.

У 2026. години у оквиру уређења простора планирана је израда и постављање инфо табли ван уређених локалитета и стаза, сеника ван уређених локалитета и стаза, Израду инфо табли и сеника извршиће Радна јединица „Обрада дрвета“ која послује у оквиру ШГ „Ужице“.

Планирана средства за израду и постављање инфо табли ван уређеног простора и сеника (динара)		Извршилац посла
		Управљач
Накнаде	485.000,00	

У 2026. години планирана је израда пројектне документације и делимично реновирање шумарске куће у функцији Центра за посетиоце.

Трошкови реновирања су:

Планирана средства за реновирање:		Извршилац посла
Накнаде	3.000.000,00	Управљач

V ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

У 2026. години планирано је да се у оквиру презентације заштићеног подручја спроведу следеће активности:

Израда флајера, где су трошкови:

Планирана средства за израду флајера (динара)		Извршилац посла
Накнаде	150.000,00	Управљач

Одржавање састанака са заинтересованим лицима, учешће на семинарима и манифестацијама, где су трошкови:

Планирана средства за састанке, семинаре и манифестације (динара)		Извршилац посла
Накнаде	50.000,00	Управљач

Трошкови репрезентације:

Планирана средства за репрезентацију (динара)		Извршилац посла
Накнаде	50.000,00	Управљач

У 2026. години планиран је издада дизајн лога.

Планирана средства за дизајн лога		Извршилац посла
накнада	28.226,88	Управљач

VI. САРАДЊА

Јавно предузеће „Србијашуме“ непосредне послове управљања заштићеним подручјима обавља преко Шумских газдинстава и у оквиру унапређења управљања заштићеним подручјем остварује сарадњу са разним институцијама на локалном, регионалном и националном нивоу.

Шумска газдинства „Борања“ - Лозница, „Ужице“ - Ужице и „Крагујевац“ - Крагујевац као непосредни управљачи ПИО „Маљен“ наставиће да сарађују са локалним самоуправама у Граду Ваљеву, општинама Горњи Милановац, Мионица и Пожега, локалним становништвом, организацијама цивилног друштва, научно-истраживачким и образовним институцијама, надлежним Министарствима за послове шумарства, водопривреде, заштите животне средине, грађевинарства и Заводом за заштиту природе Србије и др..

VII. ПОСЕБНИ ПОСЛОВИ И ЗАДАЦИ

Противпожарна заштита организоваће се у складу са одредбама Закона о заштити од пожара, Закона о заштити природе и Закона о шумама. Спроводиће се превентивне мере заштите шума од пожара и то: обилазак терена, активна дежурства у критичним периодима појаве шумских пожара, постављање знакова забране ложења ватре и знакова упозорења на појачану опасност од појаве шумских пожара.

Чувари заштићеног подручја ПИО „Маљен“ оствариће сарадњу са локалним становништвом ради обавештавања што је веома важно за благовремено откривање појаве и гашење шумских пожара.

Трошкови противпожарних мера су:

Планирана средства за противпожарну заштиту (динара)		Извршилац посла
Накнаде	170.000,00	Управљач

VIII ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

За реализацију Програма управљања ПИО „Маљен“ за 2025. годину, потребно је обезбедити одговарајуће организационе, финансијске и техничке претпоставке. Према Закону о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10-исправка 14/16, 95/18-др.закон и 71/21) финансирање заштићеног подручја обезбеђује се из: Средства буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе; осталих буџетских средстава; прихода остварених у обављању делатности и управљања заштићеним подручјем; средстава обезбеђених за реализацију програма, планова и пројеката у области заштите природе; донација, поклона и помоћи и других извора у складу са законом.

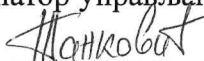
У 2026. години планирани су трошкови провизије за промет који се реализује код Управе за трезор:

Планирана средства за провизију (динара)		Извршилац посла
Накнаде	22.000,00	Управљач

За реализацију Програма управљања ПИО „Маљен“ за 2026. годину сачињен је финансијски план и планирана су укупна средства у износу од 16.331.555,48 динара. Планира се учешће средстава Буџета Републике, односно Министарства заштите животне средине у износу од 6.260.000,00 динара (38%), и средстава накнада у износу од 10.071.555,48 динара (62%).

Програм израдила:

Координатор управљања ПИО „Маљен“

дипл.инж.шум.Наташа Банковић

директор:

дипл.инж.шум.Борко Перишић

**ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2026. ГОДИНУ – Табела прихода Предела изузетних одлика
"Маљен"**

Ред.број	Извори прихода	Износ у динарима
1.	Средства Буџета Републике Србије	6.260.000,00
	1.1. Министарство заштите животне средине	6.260.000,00
	1.2. Остала средства Републике Србије	0,00
2.	Сопствени приходи	0,00
	2.1. Приходи од обављања делатности	
	2.2. Приходи од накнада за коришћење заштићеног подручја	
3.	Средства буџета јединице локалне самоуправе	0,00
	3.1.	0,00
4.	Средства донација, поклона и помоћи	0,00
	4.1.	0,00
5.	Остала средства	10.071.555,48
	5.1. Накнаде	10.071.555,48
	Укупно приходи	16.331.555,48

ПРЕДЕО ИЗУЗЕТНИХ ОДЛИКА "МАЉЕН"

РАСПОДЕЛА ОБЕЗБЕЂЕЊА ПОТРЕБНИХ РАСХОДА У 2025. ГОДИНИ		
	Врсте расхода: Бруто зараде чувара заштићеног подручја	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.995.516,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	5.120.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	бруто зараде чувара	5.120.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	7.115.516,00
	Врсте расхода: Бруто зараде осталог особља запосленог код управљача	
А.	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.181.680,00
Б.	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	240.000,00
1.	<i>Трошкови људских ресурса</i>	
1.1.	Бруто зараде стручног лица	240.000,00
1.2.		
2.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
2.1.		
2.2.		
	УКУПНО расходи:	1.421.680,00
	Врсте расхода: Утврђивање присуства биљне врсте кривац	
А	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	1.000.000,00
Б	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	500.000,00
1.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
1.1.	Активност реализује институција која буде изабрана у поступку јавне набавке	500.000,00
2.		
2.1.		
	УКУПНО расходи	1.500.000,00
	Врсте расхода: Мониторинг мрког медведа	
А	Расходи који представљају учешће управљача као носиоца пројекта (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е из табеле на коју се расход односи)	300.000,00

Б	Расходи који се обезбеђују из других извора (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	
В.	Расходи потраживани од Министарства (навести врсту трошкова и број буџетске ставки/е на коју се расход односи)	400.000,00
1.	<i>Трошкови пројектних активности</i>	
1.1.	Активност реализује институција која буде изабрана у поступку јавне набавке	400.000,00
2.		
2.1.		
	УКУПНО расходи	700.000,00

Република Србија
МИНИСТАРСТВО

ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 003470181 2025 14850 004 005 501 100

Датум: 29.8.2024. године

Немањина 22-26

Београд

ЈП "СРБИЈАШУМЕ" БЕОГРАД
ЈПГ "БОРАВА" ПОЗНИЦА

ПРИМЉЕНО: 29.9.2025.			
Орг. јед.	Б. Р. О. Ј.	Прим.	Вредност
024/1755112		и	ЈКК

Јавно предузеће за газдовање шумама
„Србијашуме“ са п.о. Београд.

Број: 14334

Датум: 15.09.2025 год.

Нови Београд, Булевар Михајла Пупића 113

На основу члана 9. став 8. и члана 42. ст. 6, 7 и 8. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 - исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), члана 23. став 2. и члана 24. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18-др. закон и 47/18), члана 136. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - аутентично тумачење и 2/23-УС), Уредбе о режимима заштите („Службени гласник РС”, број 31/12) Уредбе о еколошкој мрежи („Службени гласник РС”, број 102/10) и Уредбе о проглашењу Предела изузетних одлука „Маљен” („Службени гласник РС”, број 83/21), решавајући по захтеву ЈП „Србијашуме” за издавање услова заштите природе, за издавање решења о условима заштите природе, Министарство заштите животне средине, државни секретар Драгана Остојић по Решењу о овлашћењу број 002679142 2025 14850 009 005 020 092 од 16.6.2025. године, доноси

РЕШЕЊЕ

о условима заштите природе

На основу Стручне основе 03 бр. 022-3221/2 од 26.8.2025. године, а у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлука „Маљен” и Планом управљања Предела изузетних одлука „Маљен”, за период од 2022-2031. године, Активности на изради Програма управљања Предела изузетних одлука „Маљен” за 2026. годину, могу се извести под следећим условима:

- 1) Програм управљања усагласити са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлука „Маљен”, Уредбом о еколошкој мрежи и са Планом управљања за период од 2022-2031. године;
- 2) Програм управљања треба да садржи врсту и облик активности, динамику реализације послова и висину потребних средстава;
- 3) Мере заштите, очувања, уређења и унапређења заштићеног подручја спроводити у складу са прописаним режимима заштите;
- 4) Наставити са обележавањем заштићеног подручја и локалитета у режиму заштите I, II и III степена, урадити то у складу са правилником којим се регулише обележавање заштићених природних добара;
- 5) С обзиром на то да се предметно подручје налази у обухвату еколошки значајног подручја „Маљен” еколошке мреже Републике Србије, потребно је придржавати се мера заштите прописаних Уредбом о еколошкој мрежи:
 - забране уништавања и нарушавања станишта, као и уништавања и узнемиравања дивљих врста;
 - забране промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (шуме, ливаде и пашњаци);
 - забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора;
 - спречавања и смањења, односно контроле и санације свих облика загађивања;

6) Утврдити присуство врста биљака и животиња од међународног значаја (према Директиви о стаништима и Директиви о птицама), тј. од значаја за мрежу Натура 2000, израдити карту распрострањења за одабране таксоне и планирати мере за очување и унапређење бројности њихових популација;

7) У границама подручја предвидети остављање и картирање стабала на којима се забележе природне дупље и шупљине које су значајне за гнезђење птица дупљашица (неке врсте из реда сова - Strigiformes, детлићи - Piciformes и неке врсте из реда певачица - Passeriformes);

8) Вршити осматрање и картирање гнезда птица грабљивица на стаблима у границама заштићеног подручја и резултате уносити у базу података. У сарадњи са Заводом и другим научним и стручним институцијама идентификовати врсте птица које се гнезде и по потреби спровести мере заштите и очувања стабала односно гнездилишта;

9) Мапирати инвазивне врсте биљака у циљу планирања мера контроле њиховог ширења и сузбијања;

10) Програмом дефинисати активности на заштити и управљању шумама (заштита шума од сушења, мониторинг губара, поткорњака, противпожарна заштита), нега и обнављање шума негововање засада и пошумљених површина, пошумљавање површина насталих процесом сушења шума, као и сакупљање семена и производњу садног материјала, планирање и уређивање шума, премер шума, коришћење шума - спровођење годишњих редовних планова сеча обнављања и плана проредних сеча у складу са основама газдовања и програмима газдовања шумама сопственика;

11) Посебно у циљу заштите шуме на локалитету „Чалачки поток“ у режиму заштите I степена, неопходно је планирати константан мониторинг (сваких 7-10 дана) ове површине у текућем и наредном вегетацијском периоду (од раног пролећа до касне јесени), док се са сигурношћу не утврди да ли ће бити градације поткорњака;

12) Наставити са постављањем информативних табли заштићеног подручја, које треба да буду у складу са основним архитектонским елементима и карактеристикама традиционалне архитектуре заштићеног подручја;

13) Предвидети све радове и активности на уређењу, одржавању и унапређењу заштићеног подручја (уређење излетичких површина, пешачких стаза, паркинга, одржавање и постављање новог мобилијара: клупа, канти за отпатке, столова са надстрешницама, одржавање табли о заштити, информативних табли, путоказа и сл.), као и одрживог коришћења природних ресурса;

14) Наставити са активностима на промоцији вредности заштићеног подручја кроз медијско приказивање, штампање промотивног материјала и др;

15) Планирати даље унапређивање сарадње са локалним становништвом, невладиним организацијама, општинским структурама (инспекцијским службама, одељењем за урбанизам, локалном туристичком организацијом), информативним гласилима и сл.;

16) Посебну пажњу посветити мерама заштите у случају акцидентних ситуација, посебно пожара (организовање активних дежурстава као превентивну меру). Предвидети одговарајуће мере заштите природе и животне средине;

17) Извршити адекватан премер пожаришта на локалитету Црна Река и извештај доставити Заводу, ради издавања услова заштите природе у циљу санације и израде санационог плана шума;

18) Обезбедити услове за организовање и реализацију научно - истраживачких, културних, информативно-промотивних, пропагандних, традиционалних манифестација и других активности;

19) Наставити са радовима на успостављању базе података у функцији управљања, коришћења и мониторинга стања у заштићеном природном добру, као и о

евентуалном утицају шумских радова у непосредној околини заштићеног природног добра;

20) Јединичне податке у оквиру научноистраживачких пројеката и активности управљача и других институција и организација у заштићеном подручју прикупити уз помоћ апликације „Теренска“;

21) Предвидети активности на контроли изградње објеката - омогућити изградњу објеката који имају услове, мишљења и сагласности свих надлежних органа, организација и установа за радове на заштићеном подручју;

22) Обезбедити услове, мишљења и сагласности од надлежних органа, организација и установа за све радове и активности на заштићеном природном добру;

23) Сви планирани радови и активности предвиђени годишњим Програмом могу се спроводити по доношењу Програма, а након прибављених Услови заштите природе од Завода.

Образложење

ЈП „Србијашуме“, ул. Булевар Михајла Пупина 113, 11070 Нови Београд, упутило је захтев број 12378 од 4.8.2025. године Министарству заштите животне средине, за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Маљен“ за 2026. годину.

Према достављеном захтеву утврђено је да се планира израда Програма управљања заштићеним подручјем Предео изузетних одлика „Маљен“ за 2026. годину, којим су предвиђене следеће активности:

- **Чување, одржавање и презентација заштићеног подручја:**

- *чување заштићеног подручја* – врши се сагласно акту о унутрашњем реду и чуварској служби на који је сагласност дало надлежно Министарство;

- *одржавање заштићеног подручја* - израда годишњих управљачких докумената; одржавање базе података о непокретностима на подручју ПИО „Маљен“; одржавање граница заштићеног подручја и постављање табли; мере везане за противпожарну заштиту; мере и активности везане за управљање отпадом;

- *презентација заштићеног подручја* – израда промотивног материјала – флајера, брошура и видео филма о природним и створеним вредностима заштићеног подручја; учешће на сајмовима и традиционалним манифестацијама као што су „Дани гљива“, обележавање еколошких датума, као одржавање састанака са корисницима ПИО „Маљен“;

- **Праћење и унапређивање стања заштићеног подручја** – утврђивање присуства врста биљака и животиња од међународног значаја (према Директиви о стаништима и Директиви о птицама), односно од значаја за мрежу НАТУРА 2000 са израдом карте распрострањења за одабране таксоне и мерама за очување и унапређење бројности њихових популација (мрки медвед и др.);

- **Уређење и одрживо коришћење ПИО „Маљен“** – уређење у функцији туризма, рекреације, спорта и образовања, уређење стаза и израда и постављање инфо табли.

На основу члана 9. став 5. Закона о заштити природе, по захтеву Министарства заштите животне средине, Завод за заштиту природе Србије издао је Стручну основу (број 03 бр. 022-3221/2 од 26.8.2025. године) по предметном захтеву.

Увидом у Централни регистар заштићених природних добара, документацију Завода за заштиту природе Србије, а у складу са прописима који регулишу област заштите природе, утврђено је да је подручје за које се израђује Програм управљања заштићено подручје Предео изузетних одлика „Маљен“ на коме су дефинисана сва три

режима заштите, а у складу са Уредбом о проглашењу Предела изузетних одлика „Маљен” - природно добро од великог значаја, односно II категорије.

Такође, заштићено подручје је део еколошки значајног подручја „Ваљевске планине” еколошке мреже Републике Србије („Службени гласник РС”, број 102/10). Еколошки значајна подручја издвојена су у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 05/10, 47/11, 32/16 и 98/16) и Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите („Службени гласник РС”, број 35/10) и у односу на статус заштите подручја на националном и међународном нивоу.

Предметно подручје се налази у обухвату Подручја од значаја за Европску заједницу (pSCIs – Sites of Community Importance) „Маљен”, као и Потенцијалног Подручја од посебне заштите (pSPA – Special Protection Areas) „Ваљевске планине”. Подручја од значаја за Заједницу (pSCIs) и Подручја посебне заштите (pSPAs) представљају део еколошке мреже Натура 2000 у складу са прописима Европске уније – Директивом о стаништима (Директива о очувању природних станишта и дивљих биљних и животињских врста) и Директивом о птицама (Директива о очувању дивљих птица). Ова подручја су идентификована у складу са обавезама Републике Србије у процесу приступања Европској унији и она значајно доприносе одржавању или обнављању у повољном статусу заштите природних станишних типова и/или врста, и доприносе кохерентности европске еколошке мреже Натура 2000.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи обезбеђује се спровођењем прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста у складу са законом којим се уређује заштита природе, и другим прописима, као и актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

На подручју Предела изузетних одлика „Маљен”, на површинама на којима је утврђен режим заштите:

- I степена - спроводи се строга заштита, којом се омогућавају процеси природне сукцесије и очување станишта и животних заједница у условима дивљине;
- II степена - спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса;
- III степена - спроводи се проактивна заштита, где се могу вршити управљачке интервенције у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинства, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора.

У складу са горе наведеним издаје се Решења о условима заштите природе за израду Програма управљања Пределом изузетних одлика „Маљен” за 2026. годину. За ове друге радове/активности на предметном подручју, или промене планске/пројектне документације, потребно је поднети нови захтев.

Подносилац захтева је платио Републичку административну таксу у износу од 1030,00 дина, ослобођен је плаћања таксе за издавање решења о условима заштите природе по тарифном броју 186а Закона о републичким административним („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11-

усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ и 63/24 - измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 - усклађени дин. износ).

Поука о правном средству:

Против овог решења може се изјавити жалба Влади Републике Србије у року од 15 дана од дана његовог пријема. Жалба се предаје непосредно Министарству заштите животне средине у Београду, Немањина 22-26, 11000 Београд или путем поште са доказом о уплати републичке административне таксе у износу од 610 динара, по тарифном броју 6 Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС”, бр. 43/03, 51/03 - испр., 61/05, 101/05 - др. закон, 5/09, 54/09, 50/11, 70/11 - усклађени дин. износ, 55/12 - усклађени дин. износ, 93/12, 47/13 - усклађени дин. износ, 65/13 - др. закон, 57/14 - усклађени дин. износ, 45/15 - усклађени дин. износ, 83/15, 112/15, 50/16 - усклађени дин. износ, 61/17 - усклађени дин. износ, 113/17, 3/18 - испр., 50/18 - усклађени дин. износ, 95/18, 38/19 - усклађени дин. износ, 86/19, 90/19 - испр., 98/20 - усклађени дин. износ, 144/20, 62/21 - усклађени дин. износ, 138/22, 54/23 - усклађени дин. износ и 92/23, 59/24 - усклађени дин. износ и 63/24 - измена и допуна усклађених дин. изн. и 94/24 и 55/25 - усклађени дин. износ).

Достављено:

- Јавно предузеће „Србијашуме”,
Булевар Михајла Пупина бр. 113, 11070 Нови Београд;
- Завод за заштиту природе Србије,
Јапанска 35, 11070, Нови Београд;
- Сектор за надзор и превентивно деловање у животној средини,
Др. Ивана Рибара 91, 11070 Нови Београд
- Архива.